

OSBY
KOMMUN

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv

Riktlinjer

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Framtagen av: Ekonomichef
Uppdaterad:

Beslutsdatum: 2023-10-30
Dokumentansvarig: Ekonomichef
Diarienummer: KS 2023-00499
Giltighetstid: Tills vidare

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	3
3	Resultatutjämningsreserv (RUR)	4

1 Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap 1 § ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Kommunen har också möjlighet att avsätta belopp till en resultatutjämningsreserv (RUR). Riktlinjerna ska även innehålla bestämmelser som reglerar hanteringen av denna reserv.

God ekonomisk hushållning kännetecknas av att en kommun med i princip obegränsad livslängd inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. En stabil och uthållig ekonomi är en förutsättning för att trygga en bra verksamhet som tillgodoser medborgarnas krav på tjänsteutbud och service.

Som allmän utgångspunkt för god ekonomisk hushållning gäller också att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som konsumeras. Ingen generation ska behöva betala för det som tidigare generationer har förbrukat. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå ska kunna säkerställas för nästkommande generation.

Regelverket ska ge en tydlig signal om vad som i ett överblickbart tidsperspektiv är lägsta godtagbara resultatnivå för att vara förenligt med god ekonomisk hushållning. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Den schablon som blivit kännetecknen för god ekonomisk hushållning är ett överskott motsvarande två procent av intäkterna från skatter och generella statsbidrag. Resultatet behöver dock anpassas till planerade investeringsnivåer då högre investeringsnivåer kräver ett högre resultat för att uppnå en tillräcklig självfinansieringsgrad.

Vidare framhålls att det i begreppet god ekonomisk hushållning även ingår att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. Vid sidan av rent ekonomiska och finansiella effekter är det viktigt att betona att begreppet god ekonomisk hushållning även avser en god verksamhetshushållning. Här ingår att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och vara anpassad till efterfrågan, behov, politiska prioriteringar och ändamålsenlighet. Kommunen ska anta finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning handlar om långsiktighet i planering och beslut.

2 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska ha ett längre perspektiv än enbart de finansiella målen som fastställs i samband med respektive års budgetbeslut

Finansiella mål i ett långsiktigt perspektiv

Kommunallagen anger att kommuner i de finansiella målen dels ska definiera vad god ekonomisk hushållning är i den egna organisationen och dels vara styrande för den ekonomiska planeringen/utvärderingen.

De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om det kan medföra att de i budgeten angivna målen

och riktlinjerna inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera så att budgetramen inte överskrids.

Följande långsiktiga inriktningsmål är styrande för att uppnå en hållbar ekonomisk utveckling:

Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag ska uppgå till minst 2% och resultatnivån ska anpassas till planerade investeringsvolymerna
Skattefinansieringsgraden för kommunens investeringar ska under en rullande femårsperiod uppgå till minst 100%
Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden ska uppgå till minst 25%
Skuldsättningen ska minska. Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad

Inför varje kommande budgetår fastställs kortsiktiga finansiella mål av kommunfullmäktige i kommunens budget.

Verksamhetsmässiga mål

Kommunfullmäktige har utöver de finansiella målen fastställt övergripande och långsiktiga målområden för verksamheten.

- Attraktiv och hållbar kommun
- Utveckling och tillväxt
- Trygghet hela livet

Till varje målområde utformas en strategisk inriktning. Den strategiska inriktningen talar om vad politiken vill prioritera utifrån varje målområde.

Kommunfullmäktige beslutar varje år två fullmäktigemål per strategisk inriktning. Målen utgår från målområdena. Varje mål fördelas sedan ut till de nämnder som ska arbeta mot och följa upp målet.

Utöver fullmäktigemål kan respektive nämnd besluta om upp till två nämndsmål. Målen som nämnderna sätter kan utgå från grunduppdraget och behöver inte kopplas till den strategiska inriktningen.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

I respektive årsredovisning ska en samlad bedömning göras av om kommunens utveckling ligger i linje med de finansiella målen och verksamhetsmålen. God ekonomisk hushållning uppnås när såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen huvudsakligen är uppfyllda. Av avgörande betydelse är att kommunens finansiella mål är i samklang med mål och riktlinjer för verksamheten samt att målen verkligen blir styrande i praktiken.

3 Resultatutjämningsreserv (RUR)

Förutsättningar

Enligt kommunallagen 11 kap 14 § får kommunen under vissa omständigheter reservera en del av det ekonomiska resultatet i en

resultatutjämningsreserv för att kunna täcka underskott vid en lågkonjunktur. Syftet med reserven är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlag över konjunkturcykeln för att skapa större ekonomisk stabilitet för kommunens verksamheter.

Det är frivilligt för kommuner och regioner att inrätta resultatutjämningsreserv. Om kommunen önskar använda sig av denna möjlighet ska beslut om lokala riktlinjer fattas för att reglera hur resultatutjämningsreserven ska användas.

Lokal riktlinje – Reservering till RUR

Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta är kommunallagens minimikrav för reservering.

Kommunen kan redan i samband med budgetbeslutet planera för att göra en reservering till RUR. Slutligt beslut kan dock tas först i samband med behandlingen av årsredovisningen.

RUR får maximalt uppgå till 10% av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär ca 90 mnkr år 2023.

Lokal riktlinje – Disposition från RUR

Som huvudregel gäller att disposition från RUR får göras av konjunkturella skäl för att täcka ett negativt balanskravsresultat som uppstått genom en lägre skatteunderlagsökning till följd av lågkonjunktur.

Bedömningen av konjunktursens effekt på intäkterna görs genom att jämföra aktuellt års ökning av skatteunderlaget i landet med den genomsnittliga ökningen under den senaste 10-årsperioden. Om det aktuella årets skatteunderlagsutveckling understiger genomsnittet för de 10 senaste åren får disposition från RUR ske.

Disposition från RUR kan också ske för att täcka ett negativt balanskravsresultat som uppstått på grund av annan negativ påverkan på kommunens ekonomi. (såsom exempelvis inflation)

Disposition från RUR ska alltid motiveras utifrån principen om god ekonomisk hushållning.

Kommunen kan redan i samband med budgetbeslutet planera för att göra en disposition från RUR. I första hand ska dock RUR användas för att reglera underskott i bokslutet. Slutligt beslut om disponering kan dock tas först i samband med behandlingen av årsredovisningen. Om en konjunkturedgång befaras bli långvarig bör ett åtgärdsprogram/handlingsplan upprättas.

Överläggning med kommunens revisorer bör ske inför beslut om disposition från RUR.